

Vlaanderen
is ondernemen

HANDLEIDING PREMIESTELSELS KERNWINKELGEBIED

I. Algemene informatie over de oproep

1.1. Doelstelling en situering

Naar aanleiding van het decreet integraal handelsvestigingsbeleid wordt van de gemeenten verwacht dat zij inspanningen zullen leveren voor het voeren van een kernversterkend winkelbeleid. Verschillende gemeenten hebben al een subsidiereglement ter ondersteuning van renovatiewerken aan handelspanden met als doel het kernwinkelgebied zo attractief mogelijk te houden. De doelstelling van deze oproep is om de gemeenten (verder) aan te zetten tot financiële maatregelen ter versterking van het kernwinkelgebied door middel van cofinanciering van gemeentelijke subsidiereglementen gericht aan eigenaars en uitbaters van (handels)panden. Door middel van subsidies wil de Vlaamse overheid de realisatie van de derde doelstelling van het Integraal Handelsvestigingsbeleid stimuleren, met name *'Het waarborgen en versterken van de leefbaarheid in het stedelijk milieu, met inbegrip van het versterken van kernwinkelgebieden'*.

1.2. Begunstigde van de subsidie

De oproep richt zich specifiek naar de gemeenten. Enkel gemeenten kunnen projecten indienen. De gemeenten stellen een subsidiereglement op gericht aan eigenaars en uitbaters van panden in het kernwinkelgebied en aan eigenaars of uitbaters die verhuizen naar het kernwinkelgebied. Zij zijn daardoor de eindbegunstigde van deze subsidiemaatregel.

1.3. Mogelijke premies

Binnen deze oproep kunnen gemeenten een voorstel indienen waardoor ze Vlaamse cofinanciering kunnen bekomen voor een gemeentelijk subsidiereglement dat kadert binnen de doelstelling van deze oproep. Het subsidiereglement kan premies voorzien voor de kosten met betrekking tot een of meer van de volgende situaties:

- gevelrenovatie van handelspanden binnen het kernwinkelgebied
- aanpassingswerken voor wonen of werken boven of achter winkels in het kernwinkelgebied
- verhuis van een handelszaak van buiten naar binnen het kernwinkelgebied
- aanpassingswerken om van een of meer panden een geschikte handelszaak te maken

Andere premies, zoals bijvoorbeeld de gekende starterspremies, komen niet in aanmerking voor subsidiëring. Een uitzondering wordt gemaakt voor nieuwe types premies waarvoor een gemeente kan argumenteren waarom dit type premie het kernwinkelgebied zal versterken. Op deze manier wil de Vlaamse overheid de gemeenten aanmoedigen om verder na te denken over stimulansen voor het kernwinkelgebied.

Het subsidiereglement richt zich in de eerste plaats naar eigenaars en uitbaters van handelspanden maar kan – indien de gemeente dit oppoortuun vindt – ook betrekking hebben op andere panden met een publiekstreckende functie. Dit zijn panden die tijdens de openingsuren toegankelijk zijn en de aantrekkelijkheid van het kernwinkelgebied kunnen versterken. Als de gemeente andere categorieën van activiteiten dan detailhandel in aanmerking wil laten komen voor subsidiëring, moet zij deze mogelijkheid

uitdrukkelijk voorzien in haar subsidiereglement. Daarnaast motiveert ze deze mogelijkheid ook bij de afbakening van het kernwinkelgebied waarop dit subsidiereglement van toepassing is.

De gemeente beslist zelf over de modaliteiten van haar subsidiereglement maar houdt zich wel aan de bepalingen over het subsidiepercentage (zie 1.5). In het subsidiereglement neemt de gemeente duidelijk op welke winkelgebieden en (handels)panden in aanmerking komen voor subsidiëring. Zo kunnen er details worden opgenomen over de straten, de ouderdom/oppervlakte/grootte/... van handelspanden die in aanmerking komen. Daarnaast wordt duidelijk aangegeven welk subsidiepercentage de eigenaars en uitbaters kunnen verkrijgen, welke subsidiabele kosten kunnen meegenomen worden, hoe zij de aanvraag moeten indienen enz. De gemeente houdt er uiteraard ook rekening mee dat de Vlaamse cofinanciering voor het hele subsidiereglement beperkt is tot een maximaal subsidiebedrag per gemeente (zie 1.4).

De maximale projectperiode is 3 jaar gerekend vanaf de officiële start van het project. De projectperiode kan ten vroegste starten na de toekenning van de subsidie – ten vroegste 1 september 2017 – en uiterlijk op 1/1/2018 zodat de subsidieperiode uiterlijk op 31/12/2020 afloopt.

De gemeenten staan zelf in voor het uitwerken en het beheer van de subsidiemaatregel.

Via de VVSG zullen voorbeelden van subsidiereglementen ter beschikking worden gesteld.

1.4. Beschikbare middelen

Voor deze oproep wordt vanuit Vlaanderen 3,2 miljoen euro beschikbaar gesteld. Voor de centrumsteden geldt een maximaal subsidiebedrag van 90.000 euro, ongeacht of het subsidiereglement betrekking heeft op één of meer types premies/subsidies. Voor een niet-centrumstad bedraagt dit maximum 75.000 euro.

1.5. Subsidiepercentage

Elke gemeente bepaalt zelf het subsidiepercentage dat zij wenst uit te betalen aan de eindbegunstigde maar de eigenaars of uitbaters moeten zelf minstens 20% van de kosten dragen. De gemeente en de Vlaamse overheid subsidiëren gezamenlijk nooit meer dan 80%. Vlaanderen cofinanciert altijd met eenzelfde percentage als de gemeente waardoor het maximaal subsidiepercentage voor Vlaanderen 40% bedraagt van de gemaakte kosten van de eindbegunstigde (en die aanvaardbaar zijn op basis van het gemeentelijk reglement). Als een eindbegunstigde een totale subsidie van 60% krijgt, is dat een subsidie vanuit Vlaanderen van 30% en ook vanuit de gemeente van 30%.

II. Selectie van de voorgestelde subsidiereglementen

2.1. Voorwaarden voor subsidiëring

Om ontvankelijk te zijn, moet een aanvraag tot subsidie voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Het voorstel wordt per e-mail ingediend bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen **voor 1 juli 2017** op het e-mailadres handelskernversterking@vlaio.be.

Het aanvraagformulier wordt digitaal ondertekend en in pdf-vorm wordt bezorgd (geen scan) via bovenstaand mailadres. Indien digitale ondertekening niet mogelijk is dan wordt het pdf-bestand zonder handtekening bezorgd samen met een scan van het aanvraagformulier.

- Het voorstel wordt ingediend via het voorgeschreven aanvraagformulier, volledig ingevuld en ondertekend door de burgemeester, de bevoegde schepen of de gemeentesecretaris. Het aanvraagformulier kan gevonden worden op de website van het Agentschap Innoveren en Ondernemen, www.vlaio.be/themas/handelskernversterking.
- De volgende verplichte bijlagen worden toegevoegd:
 - het ontwerp van het gemeentelijk subsidiereglement 'Premiestelsels kernwinkelgebied';
 - de documenten met aanduiding van het kernwinkelgebied en de motivatie voor deze afbakening;
 - het communicatieplan.

2.2. Toelichting bij de voorwaarden voor subsidiëring

Afbakening kernwinkelgebied

Voor het verkrijgen van subsidies moet de gemeente in haar reglement opnemen dat de gesubsidieerde panden gelegen zijn binnen het kernwinkelgebied van de gemeente. Men moet dan ook aangeven welke straten/zones ondubbelzinnig bij het kernwinkelgebied behoren.

De gemeenten bepalen zelf welk gebied het 'kernwinkelgebied' is. Algemeen kan gesteld worden dat het kernwinkelgebied bestaat uit een historisch gegroeid handelscentrum met afhankelijk van de stad of gemeente ook secundaire handelsstraten of handelsconcentraties die een belangrijke handels- en sociale functie hebben binnen het stedelijk weefsel. Een kernwinkelgebied hoeft dus niet per definitie een aaneengesloten geheel te vormen; het is zeker mogelijk dat een stad (of gemeente) aparte delen van zijn stedelijk weefsel als kernwinkelgebied aanduidt. Het kernwinkelgebied vormt het kloppend hart van de stad of gemeente en dient naast de handelsfunctie ook als sociale ontmoetingsplaats. De aanduiding van het kernwinkelgebied kan gebeuren in tekst of in een plan.

Bij het document met de afbakening van het kernwinkelgebied wordt ook de motivatie aangereikt voor deze afbakening en het eventuele statuut van deze afbakening. Dit kan via een (partieel) strategisch commercieel plan, een meer omstandige gemeentelijke visie op het integraal handelsvestigingsbeleid of ook via een planinitiatief (ruimtelijk uitvoeringsplan of stedenbouwkundige verordening) dat uitvoering geeft aan de gemeentelijke visie op het integraal handelsvestigingsbeleid. De gemeenten geven ook aan hoe deze afbakening bijdraagt aan de basisdoelstellingen van het integraal handelsvestigingsbeleid.

Meer informatie over de opmaak van een strategisch commercieel plan kan gevonden worden in de leidraad voor lokale besturen die hierover werd opgesteld in opdracht van het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Deze leidraad kan terug gevonden worden op de website van het Agentschap Innoveren en Ondernemen via de volgende link: <http://www.vlaio.be/artikel/leidraad-voor-lokale-besturen> en op de portaalsite voor detailhandel: www.detailhandelvlaanderen.

Als de gemeente beschikt over een volledig uitgewerkte detailhandelsvisie afgestemd op de vier basisdoelstellingen van het integraal handelsvestigingsbeleid, kan zij deze gemeentelijke visie voor advies voorleggen aan het Comité voor Kleinhandel. Het advies van het Comité voor Kleinhandel staat los van de selectie van het gemeentelijk subsidiereglement voor Vlaamse cofinanciering, maar biedt de gemeente de mogelijkheid feedback te krijgen op haar visie door een instantie die Vlaamsbreed kennis zal hebben van gelijkaardige visies.

Communicatieplan

Elke gemeente geeft in het projectvoorstel aan op welke manier zij de subsidiemaatregel zal bekend maken. Concreet wordt ingegaan op de organisatie van de communicatie, de media die zullen worden gebruikt en de manier waarop een aanvraag tot subsidie kan ingediend worden bij de gemeente.

2.3. Selectieprocedure

Voor de beoordeling van de voorgestelde subsidiereglementen organiseert het Agentschap Innoveren en Ondernemen een selectiecomité.

De selectie van de aanvragen gebeurt op basis van de volgende stappen:

1. De aanvraag moet voldoen aan de voorwaarden (zie 2.1).

Voorstellen die hier niet aan voldoen komen niet in aanmerking om een subsidie te ontvangen, ze zijn onontvankelijk en zullen niet op verdere inhoud beoordeeld worden.

2. Er wordt gecontroleerd of de subsidiereglementen in lijn zijn met deze handleiding, meer bepaald met betrekking tot de juiste verdeling van de middelen tussen Vlaanderen en het lokaal bestuur, de types premie die zullen verleend worden en de eindbegunstigden.

Ingediende voorstellen die betrekking hebben op nieuwe types premies (zie 1.3.) worden door de jury inhoudelijk bekeken waarbij wordt nagegaan of de maatregel het kernwinkelgebied kan versterken én of de maatregel een vernieuwend karakter heeft. Bij een negatieve evaluatie van één van deze twee criteria komt het voorstel niet in aanmerking voor subsidiëring.

3. Indien het vooropgesteld budget ontoereikend zou zijn, wordt voorrang gegeven aan deze gemeenten waarvan de motivatie voor de afbakening van het kernwinkelgebied het dichtst aansluit bij de vier basisdoelstellingen van het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid. M.a.w. steden of gemeenten met een volwaardige visie afgestemd op de vier basisdoelstellingen van het integraal handelsvestigingsbeleid en met de meest concrete doorvertaling ervan (in een RUP, stedenbouwkundige verordening...), krijgen voorrang.

De projectpromotoren worden per brief op de hoogte gesteld van de beslissing van de minister.

III. Administratieve instructies voor projectpromotoren

3.1. Administratieve afhandeling van de toegekende subsidie

Voor elk geselecteerd subsidiereglement wordt een Ministerieel Besluit opgesteld voor de toekenning van de subsidie waarin het maximum subsidiebedrag dat wordt toegekend aan de gemeente is opgenomen evenals het subsidiepercentage van het Vlaams Gewest en van de gemeente voor elk type premie.

In het Ministerieel Besluit worden ook de volgende voorwaarden opgenomen:

- De uitvoerder van het project is bereid om ervaringen en leerpunten uit het project bekend te maken;

- De uitvoerder van het project vermeldt bij elke rapportering en communicatie over het project steeds de medewerking van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

De communicatievoorschriften van het Agentschap Innoveren en Ondernemen kunnen gevonden worden op <http://www.vlaio.be/communicatieverplichtingen>.

3.2. Projectadministratie

De gemeente moet in een apart subsidiebeheersysteem voorzien met het oog op:

- een doeltreffend beheer van de subsidies;
- het verschaffen van gedetailleerde en overzichtelijke factuuroverzichten;
- een efficiënt verloop van de mogelijke controle door Inspectie Economie voor uitbetaling van het saldo.

De originele facturen en betalingsbewijzen moeten conform de BTW-voorschriften worden bewaard en steeds beschikbaar zijn voor controle.

3.2. Subsidiabele uitgaven

De gemeente bepaalt in haar subsidiereglement welke kosten in aanmerking komen voor subsidiëring. De gemeenten moeten deze kosten kunnen aantonen aan de hand van facturen en betalingsbewijzen op naam van de eigenaar of de uitbater.

De gemeenten staan zelf in voor het beheer van de premies. De werkingskosten van de stad of gemeente en de kosten voor personeel en overhead behoren bijgevolg niet tot de subsidiabele kosten.

Algemeen geldt dat kosten enkel aanvaardbaar zijn voor subsidiëring binnen dit programma als:

- ze gefactureerd zijn op adres van de eigenaar of uitbater;
- ze kunnen worden gestaafd met facturen met een prestatiedatum binnen de subsidieperiode (maximum 3 jaar binnen deze oproep);
- de factuurdatum valt binnen de 15 dagen na de maand waarin het project eindigt;
- de facturen betaald zijn;
- de betaling van de facturen gebeurd is binnen de 3 maanden na de beëindiging van het project.

BTW vormt enkel een subsidiabele uitgave wanneer zij effectief en definitief door de begunstigde wordt gedragen (dat wil zeggen niet terugvorderbaar is). Bij elke betalingsaanvraag moet vermeld worden wat het BTW-statuuut is van de aanvrager. Bij een gemengd BTW-statuuut moet de begunstigde meedelen welk percentage van de BTW terugvorderbaar is. Informatie met betrekking tot het BTW-statuuut wordt opgenomen in het subsidiebeheersysteem van de gemeente.

3.3. Betaling: aanvraag en afhandeling

De aanvraag tot betaling wordt na afloop van elk onderscheiden werkingsjaar per e-mail verstuurd naar handelskernversterking@vlaio.be.

Na het 1ste en 2de werkingsjaar levert de gemeente een overzicht aan met daarin een overzicht per pand van de subsidiabele kost, het aandeel van de gemeente en het aandeel van het agentschap.

Na het 3de werkingsjaar wordt het overzicht zoals in vorige paragraaf vermeld aangeleverd. Bijkomend worden de bewijzen geleverd van de gemaakte kosten van de voorbije drie werkingsjaren aan de hand van de voorgelegde facturen en de officiële betalingsbewijzen. De gemeente geeft in tabelvorm duidelijk aan welke kosten onder subsidiabele kosten vallen volgens hun reglement, welke bewijsstukken hiervoor meegeleverd worden (facturen, betalingen) en volgens welke verdeelsleutel de subsidiebedragen worden berekend.

3.4. Communicatie over de oproep

De oproep zal gelanceerd worden via een mailing naar alle gemeenten. Ze zal tevens bekend gemaakt worden via de website van het Agentschap Innoveren en Ondernemen en de portaalsite detailhandel (www.detailhandelvlaanderen.be) en de communicatiekanalen van VVSG. Om de gemeenten verder te ondersteunen worden verschillende informatiemomenten georganiseerd via de regionale overlegtafels van VVSG. Deze overlegmomenten vinden plaats in de loop van februari 2017. Meer informatie vindt u op de website van de VVSG. Inschrijven en meer info via economie@vvsg.be .

Gemeenten die bij het opstellen van hun project vragen hebben kunnen hiervoor terecht bij Eline Horemans en Lode Daneels van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (zie contactinformatie).

IV. Contactinfo

Voor meer informatie kan u terecht bij volgende contactpersonen:

Eline Horemans: 02 553 37 34

Lode Daneels: 016 31 10 57

En op het mailadres:

Handelskernversterking@vlaio.be

Agentschap
Innoveren & Ondernemen
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be